

CiDo

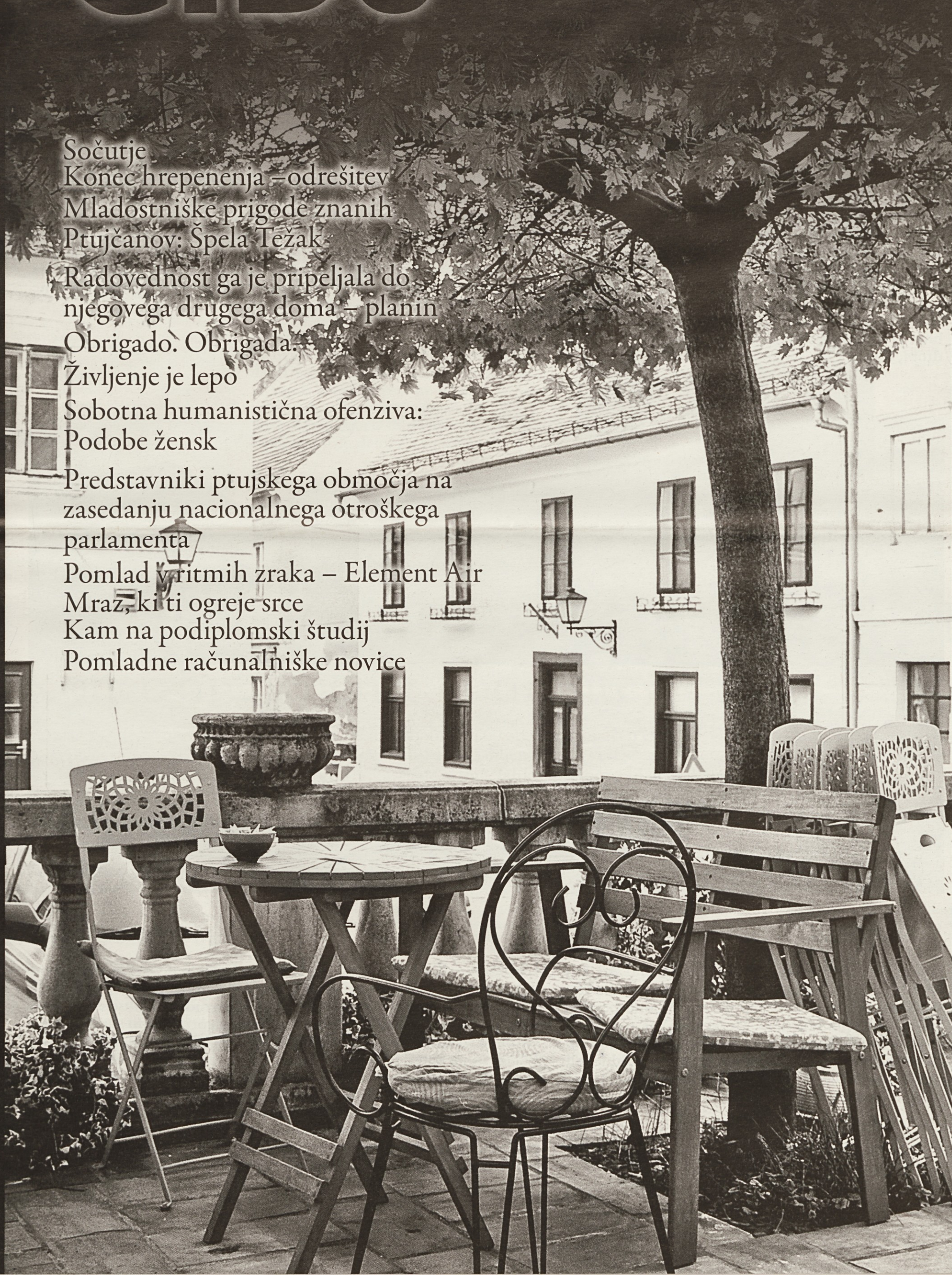
Sočutje
Konec hrepenenja – odrešitev
Mladostniške prigode znanih
Ptujčanov: Špela Težak

Radovednost ga je pripeljala do
njegovega drugega doma – planin
Obrigado. Obrigada.

Življenje je lepo
Sobotna humanistična ofenziva:
Podobe žensk

Predstavniki ptujskega območja na
zasedanju nacionalnega otroškega
parlamenta

Pomlad v ritmih zraka – Element Air
Mraz, ki ti ogreje srce
Kam na podiplomski študij
Pomladne računalniške novice

Majsko ...

V majski številki Cidopisa si ni nismo mogli pomagati, da ne bi tako stereotipno vsaj malce razmišljali o ljubezni. O njej je pravzaprav težko napisati kaj novega, hkrati pa bi lahko s to temo zapolnili kar nekaj naših števil. Ljubezni je veliko vrst, tudi takšna do pisanja obstaja in prav za to skrbimo v Cidovi novinarski ekipi. Tako smo vam znova pripravili svežo bralno poslastico. Češnja na smetani je tokrat zagotovo intervju s priljubljenim Jasonom Mrazom, na katerega je naša novinarka Živa Rokavec naletela v Švici! Pa dober tek ...

Polona Ambrožič

Zapletena reč

Ljubezen je zapletena reč. Ni namreč to, kar imenujemo zaljubljenost, romantika, brezglavost, o ne, nikakor ne! Ljubezen je globoka, vsestranska in trajna, neskončna. Je sočutna, spoštuje, upošteva, čuti, čustvuje, doživlja in jo trezna glava odlikuje. Ljubim, ko mi kravje vonjave niso težave, ampak igra v naravi, ki si jo otrok z aromo v spomin spravi. Ljubim, ko tuje lice moje pege riše in meje briše, ko nasmeh s tujimi zobmi v mojem srcu žari. Ljubim, ko roko, ki sega za bolečino, ustavim, da raje seže v globino. Ljubim, ko vem, da sem, se zato pobožam in zarišem nasmeh od ušesa do ušesa samo zase, da srce mi zrase. Da ljubiti zmorem, moram živeti, kajti brez življenja je ljubezen kot suha zemlja, se krha, drobi, ti usta suši, in ko veter zapiha, te ni.

Maruška Samobor Gerl

Uživaj, dokler traja

Ne glejte tega prispevka preveč po dolžini, neka druga stvar je pomembnejša. Kaj bi to bilo, ljubezen? Ker je taka »ljubezenska« do mame ali nasprotno (materinska), do prijatelja, ker rad posodi papirnatega zelenega za pijačo in se na sploh strinja s teboj o najboljšem igralskem ansamblu krajevne reprezentance ... Kategorije so še nostalgija, ljubezen do starih običajev ali materialnih dobrin na spominski pogon. Pri tej vrstici se seznam strokovnega znanja o ljubezni konča, a imajo o njej kljub temu znanje vsi. Prav tu je »finta« – za izvajanje ljubezni ne potrebuješ ne znanja ne priročnikov za »zmenketanje«. Pač gre. Nekdo mi je pravil, da pri ljubezni na svet gledaš kot z Everesta, sprememba stanja pa te hitro zakotali v dolino – še prehitro. Uživajte, dokler velja »love is in the air« ...

Luka Cvetko

Foto: Andrej Lamut

Oh, ljubezen

Slavni perzijski mistik in pesnik Dželal Ad Din Rumi je zapisal: »Ljubezen spremeni grenkobo v sladkost, baker v zlato. Od ljubezni kalno postane bistro, bolečina odjenja.« Mesec maj, pa ne le maj, vse leto naj bo prežeto s temi in podobnimi občutji. Ravno ljubezen je tista, ki nas ponese iz vsakodnevnih tegob, zaradi nje se nam zdijo še tako nemogoče reči mogoče, realne in rešljive.

Uroš Sitar

Sladko-grenka narava Erosa

Ljubezen ... Kaj sploh je to? V grški mitologiji jo pooseblja Eros, bog ljubezni. Njegova narava je dvojna, grenko-sladka, je vir največje sreče in hkrati tudi največje nesreče, kar je mogoče tudi zelo hitro empirično dokazati, le povprašajte naokrog. Če ostanem pri modrih starih Grkih, tistih, ki so se o Erosu pogovarjali na slavni veliki gostiji, o kateri piše Platon in na kateri je bil tudi Sokrat – ta je spremenil svoje mnenje iz »vem, da nič ne vem« v »spoznam se samo na ljubezen«. Znan je tudi o mit o »kroglastih ljudeh«, bitjih, ki so bila po dva in dva oblikovana v krogle. Nekatere krogle so bile v sestavi moški-ženska, nekatere moški-moški, druge ženska-ženska, po spletu okoliščin pa so jih razdelili na pol. Vsak se trudi, da najde svojo drugo polovico, tisto, ki jo je izgubil nekje v svetu, ko je prenehal biti kroglast.

Dora Lenart

Sočutje

Pretekli mesec je Slovenijo obiskal tibetanski voditelj, štirinajsti dalajlama Tenzin Gyatso. Kako odličen trenutek za skora-jda že pozabljeno besedo sočutje. Trenutek, ki ga tako imenovani »slovenski vrh« (O, bog ne daj!) ni izrabil. Ta, ki sočutja ni deležen, ponj pa tudi ni prišel, ta, ki ga ne daje, a bi ga moral. Raje je ubral logiko repa med nogami, se nespretno skrival z izgovorom tipa »kaj si bodo pa Kitajci mislili« in se nazadnje po kapljicah pritihotapil do stiska roke in bednega nasmeška za novinarje.

Piše: Maruška Samobor Gerl

Podoba »oblasti« je v tem primeru taka, da naša kura ni videti ponosna in pavje razkošna, temveč oskubljeno pišče z nekaj odvečnimi peresi na repu in glavi, pripravljena na mariniranje in pečico. Pohan piščanec. Morda tisti, uvožen s Kitajske in začinjen s pomadami, ki prikrivajo dejstvo, da je meso staro in od perutnine, poginule za boleznijo. Zdi se mi, da s strahopetnostjo polagamo svojo kuro v roke tistih, ki nas bodo bolne zmarinirali in nas servirali v pekoči preobleki. Cicifuj! A dovolj o kulinaricnih podvigih. Četudi ni bilo »od vidnih« na predavanju tako rekoč nikogar, bi bilo zelo pozitivno in dobro, da bi ponotranjili sporočilo dalajlame o sočutnosti, etiki, spoštovanju in drugih bogastvih človeške duše, duha. Vendar glede na dogajanje, ki je sledilo, očitno ni bilo tako. Tisti, ki so se grdo gledali, se gledajo še grše, tisti, ki so strahopetni in neodločni, samo menjujejo strategijo zajca in čivave, tisti, ki hladni kot špricar, manipulirajo in izkoriščajo, to počnejo na stopinjah penečega vina. Sočutje? Ostane beseda v slovarju, skrbno spravljena, da počaka na koga, ki jo bo uporabil na sodišču, da reši množičnega morilca iz zapora, ali v pridigi, da spere krivdo (spermo) s sebe.

Tudi študentje so poslušali Kundūna, brez predsednikov in »pisarniških mogotcev«. Boj za študentsko delo se nadaljuje brez posluha na eni in drugi strani, saj bi vsi radi čim prej prišli do skledice pomij, do finančnega

fiksa za poln želodec, da se prepustijo nasladi razkošja in se izognejo deliriju resničnega življenja. Študij iz skript je povzročil to, da so mladi vodljivi že v letih, ko bi bilo zdravo, da imajo kritično distanco in vedo o življenju nekoliko več. Tako pa je univerzitetno vzdušje naravnano na frekvenco linije najmanjšega in še manjšega odpora, takojšnje užitke in njihovo posvečenost, zatorej tudi vodljivost. Niso trop volkov, temveč čreda ovac. Volkovi se posvetijo točno določenemu cilju – eno ovco, ovce na beg – kamor koli, samo stran. Tudi sicer vedno več mladih je samo travo in pije materino mleko, da bi ugriznili v meso, se jim zdi trpljenje. Dobro jutro, da, trpljenje, trdo delo! Za sočutje.

Tega manjka. Prihaja v skrhani obliki in pičlih dejanjih. Morda ga manjka medijem, morda so svetovne razmere resnično takšne, skrb zbujajoče in nelepe. Dalajlama ve, o čem govori, potuje namreč po vsem svetu in doživlja. Da je presodil sočutje za tematsko ustrezno za predavanja med obiskom v Mariboru, je očitno znamenje, da je na tem področju nekaj narobe. Za oblikovanje vrtilin ni pomembno, da vozim

drag avto, da sem se v karieri prigrebel do najvišjega položaja ali da stiskam finance, hodim po obleke na Rdeči križ in šepam. Velik duh ne izbira, izbrati ga moramo sami. Nikoli ni preve-

lik za telo, za denar, obleke, avto, dom, kraj, kjer živimo. Vsak je lahko velikega duha. Poln sočutja. A tega ne opazimo ne v izkoriščevalskih delodajalcih, ne politikih, ne v lastnikih kapitala, niti v ljudeh, ki pridejo na ulice jokati, da jim gre slabo, še nekateri zdravniki ga ne poznajo! Pridno se urimo v projiciranju svojih tegob zunaj sebe, nekam drugam, samo stran. Iščemo

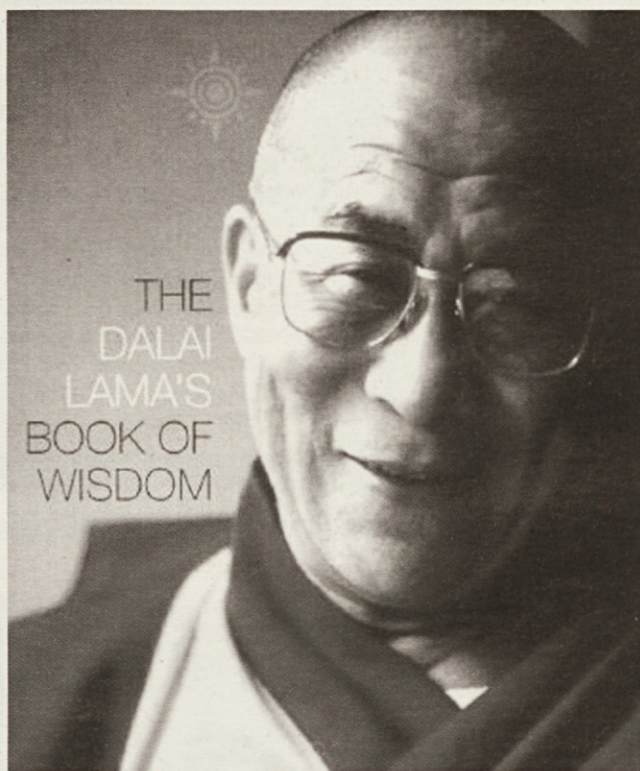
krivce, kar nas priklene na položaj »stoj, dokler ga ne najdemo«, ter tako ostajamo v zastoju, medtem ko stvari tečejo dalje. Ko krivca najdemo, če sploh, pa je stvar že tako neaktualna kot to, da odraslemu človeku priznaš, da Božiček ne obstaja in si mu darila pod smreko nastavljal

sam. Branimo meje svoje majhnosti in velikemu duhu ne pustimo, da nas prevzame, trudimo se biti nevelikodušni. Če je to stvar posameznika, ni tako hudo. Vedno se najde nekaj tepcev, ki

se nočejo odpreti niti za trenutek pristnosti. Ko malodušnost postane družbeno in občečloveško stanje, smo pa tu, kjer smo zdaj.

Ne nazadnje, družba smo ljudje. Sestavljamo jo takšno, kot jo hočemo, in takšno, kot smo. Preverili smo že malodušno in nesočutno družbo in menim, da nam ne ugaja, da si delamo škodo in drvim v propad. Upam in želim si, da bomo začeli nekoliko drugače, bolj odprto in sočutno, bolj človeško. Ni pomembno, da hodimo poslušati predavanja dalajlame, če se znamo

odpreti sami in biti velikodušni. Samo ne bodite več ovce. Prosim.

<http://rgr-static1.tangentlabs.co.uk/images/bau/97807225/9780722539552/0/0/plain/dalai-lamas-book-of-wisdom.jpg>

Beri, beri: o knjigi Saloma Oscarja Wilda

Konec hrepenenja –odrešitev

Oscar Wilde. Svojevrsten genij in žrtev svoje genialnosti. Groteskno popačen estet v svojih delih in življenjskem slogu. Hrepenec po pesniški čistosti, neomadeževanosti in razsvetljenosti, a v veri, da se temu približuje in to udejstvuje, stopajoč po poti predmeta lastnega preziranja; hedonizma, lahkomiselnosti in arogance.

Piše: Maruška Samobor Gerl

V zibelko so mu bili položeni udobje, razkošje in brezskrbnost o odločanju, kako slediti svojim sanjam. Živel je sanje, se šolal in istočasno pesnil. Boemsko življenje je nadaljeval še po študiju in igral vlogo zabavljaka s prepoznavnim slogom oblačenja in vedenja. Kljub dvema sinovima je začel romanco z mladostnikom modre krvi, to pa ga je pripeljalo pred roko zakona. S pokom kladiiva je odločila o usodi zapornika zaradi spolne sprevrženosti. Za rešetakami je spisal svoje poslednje delo in duševno zlomljen umrl, star 44 let.

Življenjsko viхро je hote ali nehotе orisal skozi sposojeno biblijsko zgodbo Salome. Dekadenčna enodejanka se dogodi na dvorišču Herodovega dvorca na vroč večer ob polni luni. Mlad Sirijec opazuje kraljično Salomo in jo občudujoče gleda. Herodiadin paž ga od tega odvrača. Z vojakoma in Kapadočanom se zapletejo v pogovor o dogajanju v palači. In Sirijec še občudujoče gleda Salomo, paž pa mu to prepoveduje; zgodila naj bi se nesreča. Iz vodnjaka se sliši glas Johanana, zaprtega preroka.

Nejevoljna in prepotena se pridruži Saloma, zgraža se nad

lačnimi Herodovimi očmi, ki jo gledajo, in njegovimi gosti, ki se prerekajo o veri. Na vrtu končno lahko zajame svež zrak. Ko sliši Johanana, želi z njim govoriti in ga videti kljub prepričevanju navzočih, da je tetrah izrecno naročil, da ne sme z njim nihče govoriti ali ga videti. Naposled pregovori mladega Sirijca, da ga ukaže dvigniti iz vodnjaka. Sprva ga samo opazuje in posluša prerokbe, nato ga ogovori. Johanana zavrača stik z njo, ona vztraja. Govori mu, da ga ljubi, opisuje podrobnosti njegovega telesa, a jo vsakič grobo zavrne. Mladi Sirijec ne more več poslušati zaljubljenе Salome, iz ljubezni do nje se ubije in pade na tla med njo in preroka. Saloma, ki ni ganjena, nadaljuje in zatrdi Johananu, da ga bo poljubila na usta. Ta se spusti nazaj v vodnjak.

Herod in Herodiada prideta iz palače in iščeta kraljično. Opazita luno, ki žari na prizorišču, v očeh vsakega drugače. Ko izve novico o smrti mladega Sirijca, Herod ukaže, naj ga odnesejo, in zasliši plahutanje kril angela smrti. Pogled upre v Salomo in jo gleda, kar razjezi Herodiado. Njena prisotnost znova pritegne Johanana, da pride iz vodnjaka. Prekolne Herodiado in jo ozmerja z razuzdanko. Besna Herodiada opazi, da tetrah spet upira oči v njeno hči, tokrat jo prosi, naj pleše zanj. Najprej

ga zavrne, a kralj ji v zameno obljublja, kar koli bo želela. Pod to prisego Saloma ustreže svojemu očimu, v zameno zanjo pa zahteva Johanano glavo. Herod se prestraši, varovanki ponuja svoje kraljestvo, drage kamne, dragocene pave, a je nobena ponudba je ne premami. Nazadnje se Herod vda v usodo in na Herodiadino zadovoljstvo izpolni Salomino zahtevo.

Končno dobi glavo ljubljene, svojega hrepenenja, in jo poljubi na usta. Herodu se zagnusi in jo ukaže ubiti.

Čutnost, telesni užitki, duhovnost. Stremljenje za duhovnostjo, za metafizičnim, tako nedosegljivim čutom je tisto, za kar si je prizadevala Saloma in tudi »divji Oskar«. Poseduj telo, obožuj, kar te obdaja, predajaj se trenutnim užitkom, a ne približaj se mani tvojega srca. Hrepenenje je oba vodilo v propad, a še prej do spoznanja, da njuno stremljenje ni bilo pravo, da je bil način, ki sta ga izbrala, napačen. Saloma je zahtevala smrt svoje ljubezni, Wilde je živel brezkompromisno boemsko življenje. Sad spoznanja je za oba ostajal nedosegljivi ideal, le kesanje pred koncem. Krutost in primitivnost sta zavladali materialnemu, a kar resnično obstaja, je neminljivo – to imata zdaj oba.

Mladostniške prigode znanih Ptujčanov: Špela Težak

Tokrat nam je svoje mladostniške prigode zaupala Špela Težak, ki jo Ptujčani poznajo predvsem kot plesalko, svojo energijo pa posveča še številnim aktivnostim. Špela se s plesom ukvarja že 11 let, zadnjih pet ga tudi poučuje. Sodelovala je s številnimi glasbeniki, na primer skupino Kingston in Casanovo, zanje je sestavila koreografijo za pesem Zadnji klic. Znana nam je tudi njena plesna skupina Candylicious, ki je znotraj KUD Modri konj v letih 2008 in 2009 nastopala na vseh večjih lokalnih prireditvah in festivalih. Zadnjih pet let je Špela sodelavka potovalne agencije Collegium Mondial, lani jeseni pa je ustanovila podjetje Studio Težak, ki se ukvarja z organizacijo zabav z elektronsko glasbo, deluje na področju plesa in mladinskega turizma.

Piše: Dora Lenart
Foto: Andrej Lamut

Začniva z osnovno šolo. Imaš kakšno anekdoto iz tega obdobja?

»Anekdota iz osnovne šole ... Hm, takrat sem bila še pridna. Mami je učila na isti šoli in nisem preveč izstopala. Čeprav ... Včasih se spomnim končne ekskurzije v osmem razredu na Dunaju. Spomnim se naše vodnice, bila je majhna, smešna, v roki pa je držala roza dežnik, da smo ji lahko sledili po parku v Schönbrunnu. Ne vem, zakaj me je bilo tako sram. Takrat sem si rekla, da nikoli ne bom turistična vodnica. No, danes imam licenco in vodim maturante po Grčiji. Brez roza dežnika, seveda.«

Kaj pa srednja šola?

»V srednji šoli se je kar dogajalo, priznam. Še vedno se pošteno nasmejimo (ne)prijetni prigodi na izmenjavi v Stockholmu. Imeli smo zabavo pri

moji gostiteljici. S sošolko sva sredi noči šli na sprehod med vrstnimi hiškami v predmestju. Ko sva se vrnili k nam, so bila vrata zaklenjena in glasba se ni slišala, zato sem pozvonila. Zvonila sem približno 10 minut, nato pa sva ugotovili, da sva pred napačno hišo. Ko sva stekli stran, je bil lastnik že zunaj, zapodil se je za nama. Spomnim se, da je na naju kričal v švedščini, jaz pa sem se obrnila in rekla: 'Sorry, it was the wrong house!' Na koncu sva le prišli v pravo hišo.

Kakšni so tvoji načrti za prihodnost? Boš nabirala kakšne anekdote?

»Začenja se turistična sezona, čaka me nekaj maturantskih izletov v Grčiji, After matura party na znameniti plaži Zrče, še prej pa prvomajski Spring Break. Morda bo čas še za absolventski izlet na Zakintosu. Oktobra odhajam na izmenjavo na zahod Evrope. Še pred tem pa bo začetek novega cikla zabav v znamenjih elementov življenja.

O zanimivostih z zanimivimi osebami

Radovednost ga je pripeljala do njegovega drugega doma – planin

Daniela Hengelman sta v planine že pri desetih letih pripeljali radovednost ter ljubezen do prelepih razgledov in prijateljev. Dejaven je tudi kot markacist pri Planinski zvezi Slovenije (PZS), saj se zelo trudi za urejenost planinskih poti. Bolj kot planine ga pritegnejo gore, saj pravi, da ni lepšega kot osvojen vrh in razgled. Njegov priljubljen cilj je Donačka gora, saj je za vzpon treba imeti le malo časa. Vsak osvojen vrh je zanj drugi dom.

Piše: Lucija Hamersak
Foto: Andrej Lamut

Kaj te je pripeljalo v planinstvo? Kdaj si se začel zanimati za to vrsto rekreacije?

»V planinstvo me je na začetku vsekakor pripeljala radovednost ... Ko pa spoznaš še prijatelje, dobro družbo, prijetna doživetja in prelepe razglede, se temu ne moreš več upreti in samo rineš dalje in dalje. Pozneje se pač odločiš, kateremu področju se boš posvetil bolj. V hribe sem začel hoditi že pri desetih letih. Sem tudi markacist PZS. Markacisti smo strokovno usposobljen kader pri PZS, ki obnavlja in načrtuje planinskih poti. Na žalost se planinci in pohodniki na nas po navadi spomnijo samo takrat, ko pot ni dobro urejena ali je slabo označena, a pozabljajo, da smo delovni vse leto, največ spomladi in poleti, ko je zima poškodovala poti z plazovi, podrtimi drevesi zaradi žleda ...

Če boste na planinski poti videli kogarkoli z barvo, lopato, žago, škarjami, lopato, krampom ali pa tudi električnim vrtnalnim orodjem in agregatom (predvsem v visokogorju), boste vedeli – na delu so markacisti. Ko ljudem rečemo, da bo treba za varno pot tudi nekaj minut počakati, vsem svetujem, naj nas razumejo, saj gre le za njihovo varnost.«

Kaj mora biti obvezna oprema planinca, ko se odpravi na pot?

»Planinca brez nahrbtnika si skoraj ne moremo predstavljati, preostala obvezna oprema pa so ustrezni planinski čevlji, primerna obleka, anorak, rokavice, zaščitna očala, čelna svetilka, toaletni

papir, pribor za hrano in pijačo, pribor za šivanje, rezervno perilo, rjuha ali spalna vreča. Na zahtevnih turah potrebujemo še čelado, plezalni pas, samovarovalni komplet, vponke, različne pomožne vrvice in kline, kladivo, cepin, v zimskih razmerah pa ne smemo pozabiti na dereze, lopato in lavinsko žolno.«

Kaj imaš raje: gore ali sprehajalne poti?

»Vsekakor gore. Ko osvojiš kakšen vrh in je lepo vreme, imaš namreč čudovit razgled daleč naokoli. Mikajo me tudi različne pohodniške poti, še posebno če vključujejo kakšne zanimivosti ali znamenitosti.«

Imaš kakšen cilj, ki ti je posebno pri srcu? Kdaj najraje planinariš?

»Največkrat sem vsekakor na Donački gori, saj je za vzpon dovolj le nekaj uric prostega časa. Vsak letni čas je po svoje zanimiv – planinarim namreč vse leto, odvisno od prostih trenutkov, ki mi ostanejo ob službi.«

Se ti je kot izkušenemu planincu zgodilo kaj nepredvidljivega ali nevarnega?

»Med dolgoletnimi aktivnostmi se kdaj zgodi kaj nepredvidljivega in nevarnega, to so predvsem zdrsi ali padci – na srečo za zdaj še brez resnih poškodb, bilo pa je kar nekaj modric in odrgnin.«

Si tudi planinski vodič. Katero generacijo največkrat srečaš? So dejavni tudi mladi?

»Katera generacija prevladuje, je težko reči. Otroci iz vrtcev in nižjih razredov osnovnih šol imajo lahke ture, starejša generacija zahtevnejše. Študentje se večinoma odpravljajo na zelo zahtevne ture, včasih celo prezahtevne glede na izkušnje, ki jih imajo. Lahko bi rekli, da je največ t. i. srednje generacije, od 30. do 60. leta, prav tako so aktivni starejši, ki imajo organizirane izlete glede na svoje zmogljivosti (ne podcenjujte: tudi kak »starček« vam lahko pokaže, kako se hodi). Na žalost je po mojem mnenju najmanj aktivna srednješolska generacija.«

Najvišji vrh, ki si ga osvojil?

»Ker po tujini nisem veliko hodil, vsekakor Triglav. Ta je poleti včasih tudi moje delovno mesto, še posebno če menjujemo in obnavljamo jeklenice ali kline oziroma kako drugače popravljamo ali utrjujemo pot ...

Povabili so me tudi, kot bi temu rekli, malo višje, kamor se bom zagotovo odpravil – v mislih imam Mont Blanc (4810 m) in Grossglockner (3798 m).

Obrigado. Obrigada.

Dve wannabe popotnici, veliko kave, Starbucksov, kruha s paradižnikom, san-grije, da o Portugalski niti ne govorim

Z Nevo, mojo sošolko, cimro, prijateljico in predvsem večno »partnerico v zločinu« sva se poslovili od preostalih pohodnikov, ki bodo pot nadaljevali peš, dokler se na španskem koncu sveta znova ne srečamo. Pred nama se je razprostirala široka avtocesta, ki bo v prihodnjem mesecu najin zvesti spremljevalec. Zadalji sva si cilj: prepotovati Španijo in čim bolj občutiti vročernost te države. Imeli sva jasno vizijo, čas je bil, da se zabava začne ...

... Ob nama sta parkirala dva tovornjaka. Ali bova kljub glasnemu pogovoru lahko spali? In s koliko piki se bova zbudili v nov dan? Jutri zapuščava najino Španijo in začnjava nekoliko nenačrtovano podpoglavje tega potovanja. Portugalska, prihajava ...

Piše in foto: Živa Rokavec

Bombarral, 26.–27. julij 2009

Prebudili sva se s prestrašenimi očmi. Koliko pikov ima vsaka? Presenetljivo malo. Očitno je kombinacija močnega afriškega insekticida in visoka vsebnost alkohola v krvi odgnala neželeno družbo daleč stran. Sicer pa sva ob pogledu v ogledalo ugotovili, da bi najraje zbežali daleč stran od naju samih. Ampak tako je, če si z avtom na poti že 21 dni. Modro puščico sva usmerili proti Portugalski, kjer naju je v svojem rodnem Bombarralu že pričakoval Francisco. Srečali smo se pred njegovo nekdanjo osnovno šolo. »Ali sta kaj lačni?« naju je vprašal po obveznih poljubčkih in objemih. »Seveda.« Odpeljal naju je v restavracijo. Seveda nisva pričakovali, da bova v prvih desetih minutah našega druženja spoznali vse njegovo sorodstvo. Seveda nama je prej omenil, da se lahko dobimo po tretji uri popoldne, ker imajo do takrat »big lunch.« Vsako nedeljo se zbere v tej isti gostilni vse sorodstvo in skupaj kosi. Tokrat so bile tam tudi sestrične iz Amerike, ki so prišle za kratek čas na počitnice. Sledilo je še več poljubčkov, objemov in stiskov rok. Portugalci so res gostoljubni ljudje. Nihče – razen Američank, seveda – ni govoril niti besedice angleško. Kljub temu so se želeli pogovarjati, izvedeti čim več o Sloveniji. Zato smo ob odlični ribi s krompirjem krilili z rokami, veliko kimali in kombinirali španski, angleški in francoski jezik.

Potem smo sedli v avto in se odpeljali do budističnega templja, ki se razprostira na 35 hektarih in je glavna znamenitost mesta. Leta 2001 ga je dal zgraditi bogat poslovnež Jose Berardo in si tako s 6000 tonami marmorja postavil ogromen spomenik.

Proti večeru in obilni večerji v ožjem družinskem krogu smo se skupaj odpravili v bližnje mesto Ovidos, ki je znano po veliki trdnjavi na vrhu hriba. V juliju imajo tukaj srednjeveški festival. Prebivalci se oblečejo v srednjeveška tradicionalna oblačila, strežejo srednjeveško hrano, jedo z rokami, pijejo iz čaš, predstavijo se obrtniki s svojimi izdelki, vzporedno pa na odru pripravijo predstave, gledališke igre ... Vzdušje je res enkratno, vse mesto živi z dogodkom in s kar grenkim priokusom sva se spomnili na tujski grad, ki je prav takrat doma najbrž sameval. Ko se je sonce skrilo in so prižgali bakle, sva začeli ceniti Franciscovo opozorilo, naj s seboj vzameva jakne. Bilo je hladno in pihal je veter, dobrodošla sprememba po španski peči.

Dan smo sklenili v majhnem lokalnu na plaži Baleal. »Tukaj se po navadi dobivamo s prijatelji, se kopamo, spijemo kakšno pivo in se družimo,« nama je zaupal Francisco. Pesek, bučanje Atlantika in prijetno hladno pivo. Nisva si mogli pomagati, da ne bi bili malo nevoščljivi. Ampak samo malo.

Prihodnji dan smo se z ladjico odpeljali na otok Berrlengas. Z

rta Peniche na otok vozijo majhne ribiške ladje vsako polno uro. Seveda pa je portugalski čas relativen. To sem vedela že iz Helsinkov, pa tudi po Španiji sva imeli dobro vajo. Ladjica je zamujala, vznemirjal pa se ni nihče razen naju z Nevo. Ko je končno prispela, smo se vkrkali in na visokih valovih srečno pripluli na otok. Berrlengas je pod zaščito Unesca, saj na njem gnezdiijo številne vrste ptic, predvsem pa prevladujejo galebi. Zato na njem ni dovoljena gradnja, postavljen je le majhen kamp

Neva, Živa in Francisco a.k.a. Franc na srednjeveškem sejmu v Ovidosu.

z gostilnico in par starih ribiških hiš. Otok smo prehodili in ob tem občudovali modre jame, ki jih je spodjedlo morje in v katerih se svetloba lomi tako, da imaš občutek, da so kotanje sinje modre. Vablivo. A voda je bila mrzla, zato smo se raje prepustili lenarjenju na toplih sončnih žarkih in spet čakali na ladjico. Ni treba poudariti, da je zamujala.

Dan se je spet končal na plaži, kjer sem se še zadnjič pogumno vrgla v visoke valove Atlantika. Franc pa si je privoščil vročo limonado. Naj bi bila hladna. Limonada je bila tako minimalistična kot španske kave. Pljunek vroče vode, v katerem je plaval olupek limone. Tega ne bova nikoli razumeli.

Lizbona, 28.–30. julij 2009

Dan se je začel, po Francovih besedah, zgodaj. Ob 11. uri dopoldne. Osedlali smo našega modrega konjička in se napotili proti Lizboni. Naš navigacijski sistem se nekako ni strinjal s tem, da bi se peljali po avtocesti. Usmerjal nas je s ceste na cestico, s cestice na pot, s poti na potko in na koncu na kolovoz. Nekako se nam ni zdelo prav, zato smo s težavo

obrnili in mu nasprotovali. Na koncu se je moral sprijazniti in nas peljati po malo širših glavnih cestah. Prvi postanek je bil v Sintri. Kraljeva palača ima dva ogromna kuhinjska dimnika. V kuhinji so lahko pripravili do 1000 obrokov dnevno. Okrog glavnega gradu se razprostira ogromen botanični vrt, kamor je dala kraljica pripeljati rastline iz vsega sveta. Prava divjina tik pred vhodom v glavno mesto Portugalske – Lizbono. V Lizboni sva bili gostji Franciscovih cimrov, s katerimi študira. Ker jih poleti ni v mestu, so nam odstopili stanovanje v središču ob stadionu Benfica.

Lizbona je zelo turistično mesto, zato jo je bilo prav prijetno obiskati v družbi domačina, ki nas je od znamenitosti do znamenitosti vodil po nekoliko bolj praznih in odmaknjenih ulicah. Sam je seveda trdil, da je hotel prikazati mesto čim bolj pristno, midve pa sva vedno bolj sumili, da se tudi sam preprosto kdaj pa kdaj izgubi. Staro središče je zgrajeno na sedmih gričih, zato so nekatere ceste prestrme za motorna vozila; mesto ima tri vzpenjače in javno dvigalo. Zahodna stran mesta večinoma spada k naravnemu parku Monsato, enemu od največjih urbanih parkov na svetu. Srce mesta je Baixa ali spodnje mesto, ki je od lizbonskega potresa organizirano po sistemu mreže in zgrajeno v obliki kock. Na enem od lizbonskih gričev, vzhodno od mesta, sta grad São Jorge in katedrala Santa Maria Maior. Najstarejše okrožje mesta je Alfama, blizu reke Tejo, ki ga različni potresi skorajda niso prizadeli.

Ogledali smo si tudi samostan Jerónimos s stolpom Belém, kjer je pokopan Vasco da Gama, in se ob samostanu posladkali v najbolj tradicionalni in najstarejši slaščičarni na Portugalskem, kjer pripravljajo sladke tortice pasteis de Belem, toplim princem podobne tortice. Neva je ob tem poskusila tudi pravo portugalsko kavo. Dodam lahko le, da je poskusiti glede na dobljeno količino ravno pravi izraz.

Zvečer se je vso mestno dogajanje preselilo v Bairro Alto. Strma mestna četrt ima čez dan boemski, umetniški pridih, zvečer pa na ulice zvabi vse mlade. Ti imajo navado, da začnejo v lokalnu ob vnožju hriba naročati capirinho, nato pa se s kozarčki v roki selijo iz lokala v lokal. Nihče ni notri, vsi so na ulicah, glasno se pogovarjajo in plešejo. Pravo študentsko vzdušje. Francov prijatelj nam je skuhal tudi večerjo. Sicer je pripomnil, da ne bo nič portugalskega, ker sami niso ponosni na svojo hrano, se je pa potrudil po svojih najboljših močeh. Seznanili sva jih tudi s slovenskim načinom žuranja pozno v noč, naslednje jutro, ko je prišel čas slovesa, smo bili vsi še bolj ranljivi prav zaradi tega.

Franca sva peljali nazaj v Bombarral in čas je bil, da počasi skleneva svojo portugalsko izkušnjo. Bilo je nepozabno, videli sva veliko in spoznali čudovite ljudi, zato se je bilo kar težko posloviti. Vendar – kot sva si s Franciscem obljubila ob koncu študentske izmenjave – to ni »adijo«, ampak preprosto »se vidimo«. Prvič sva se dogovora držala, zdaj je na vrsti on, da mu v Sloveniji vrnem gostoljubje.

Coimbra, 31. julij–1. avgust 2009

Pot v Španijo je bila še dolga, nama pa se nikakor ni mudilo zapustiti Portugalske. Zato sva se ustavili še v starem univerzitetnem mestu Coimbra, tam študira Franceva prijateljica Sophia, ki nama je ponudila prenočišče v svojem stanovanju. Mesto ima bogato študentsko tradicijo. Tako živijo tam

študentje v združenjih, tako imenovanih republikah. Vsaka republika ima omejeno število članov, vsak član pa ima v njej svojo zaposlitev. Republik je več, med seboj so povezane in prirejajo zabave, se družijo, učijo in pri projektih sodelujejo z univerzami.

Sicer pa je Coimbra zelo podobna Ptuj. Na vrhu griča je velik samostan, od katerega se po hribu brez večjega reda spuščajo hiše, tesno druga ob drugi.

Ob večerji in sprehodu po ozkih tlakovanih ulicah sva še zadnjič ujeli portugalski pridih. Niti za trenutek nama ni bilo žal, da sva naredili ovinek čez mejo. Poslovili sva se od Sophie in ji obljubili, da jo, ko naju obišče, peljeva v Sarajevo, kar je njena največja želja.

Zdaj pa je čas, da se vrneva na načrtano pot proti Salamanci. Iz portugalskega v špansko univerzitetno mesto. Ali se med seboj lahko primerjata? Bova našli astronava, ki nama bo prinesel srečo še za preostanek poti?

Se nadaljuje

Enkrat čez Dravo, dvakrat čez Muro: kolumna o študentskem življenju v Gradcu

Življenje je lepo

Zadnji trije tedni niso minili v Gradcu, imeli smo (pre)dolge velikonočne počitnice. V tem obdobju sem tako imela veliko časa. Večinoma sem se potikala po Ptuj, urejala te in one stvari, se malo učila, saj me kmalu čaka izpit iz logike, ki je obvezen in ga moram opravljati, čeprav mi snov ni preveč pri srcu.

Piše: Dora Lenart

Preveč me spominja na matematiko in potrebovala bi nekaj, kar bi mi jo v trenutku razložilo, da bi bila potem vsaj zabavna, če že ne zanimiva. Ne vem, kaj me tako zelo moti pri logiki – razen tega, da ni logična. No, ampak o tem zdaj ne bom pisala, saj sem se ravno danes končno prepela do konca in zdaj vsaj približno

razumem, za kaj gre, v glavnem: dovolj logike za danes. Bolj se bom posvetila stvarim, ki so mi všeč. Ena od njih je recimo gledanje filmov, za kar sem imela zdaj veliko prostih trenutkov. Opozoriti želim film na La vita é bella (Življenje je lepo). Ta resda ni nov, je pa vreden vse pohvale. Tisti, ki ste ga že gledali, lahko, če se spomnite vsebine, zdaj nehati brati in se posvetite kateremu drugemu prispevku, enako storite

tudi tisti, ki ne želite vedeti, kaj se zgodi v filmu. Vse druge pa vabim, da nadaljujejo.

Torej: prva polovica filma se dogaja v prelepem toskanskem mestu Arezzo. Guido je jud, ki se po spletu komičnih položajev, njihov vrh je po navadi »Ciao Principessa«, zaljubi v Doro, lokalno učiteljico. Poročita se in imata otroka, kaj kmalu pa se začne druga svetovna vojna. Guida, sina in strica odpeljejo v koncentracijsko taborišče, Dora pa od vojakov izsili, da gre tja tudi ona. Druga polovica filma je zgodba o tem, kako oče otroku prihrani trpljenje, ki bi ga verjetno občutil, če bi vedel, da je to, kar se v resnici dogaja, vojna, ne le igra, kakor sinu to predstavi Guido. Razloži mu namreč, da se igrajo skrivalnic, da zbirajo točke in da se bo zmagovalec domov odpeljal v velikem vozilu. Kaj mislite, kako odide domov mali Giosuè?

Sobotna humanistična ofenziva: Podobe žensk

V soboto, 27. 3. 2010, so v Kavarni KPŠ v soorganizaciji Kluba ptujskih študentov in Zofijinih ljubimcev iz Maribora pripravili prvi večer cikla Sobotne humanistične ofenzive. Ta bo od marca na sporedu vsako zadnjo soboto v mesecu, vedno z novo aktualno in zanimivo družboslovno temo ter predavateljem. Organizatorji želijo v dogajanje čim bolj vključiti tudi dijake, ki bi lahko s svojim znanjem pripomogli k čim pestrejšemu programu.

Pišeta: Dora Lenart in Vida Otič
Foto: Andrej Lamut

Prvo poglavje Sobotne humanistične ofenzive je napolnilo vse koticke Kavarne KPŠ. Morda so se ljudje zaradi imena prireditve prestrašili, da bi z neudeležbo povzročili kakšno humanistično vojno. Ali pa so le upravičili mnenje organizatorjev, da Ptuj to preprosto pogreša.

Namen cikla je predvsem prebuditi humanistiko in kritično razmišljanje, takšni dogodki so na Ptuj v zadnjih nekaj letih zamrli.

Program prve Sobotne humanistične ofenzive na temo Kako dojemamo in kako se kaže ženski spol v današnji družbi je tokrat vključeval ogled filma *Killing us softly 3*, nastop dijakov ptujske gimnazije, Monje Šebela in Nika Šimenca, ki sta predstavila vlogo otroštva pri ustvarjanju spolnih vlog ob knjigi *Drugi spol* filozofinje Simone de Beauvoir, ter predavanje gostje dr. Vesne V. Godina.

pa je letos refleksija formiranja vloge ženske. Ptujška gimnazija s predmetoma filozofija in sociologija sodeluje pri projektu Vzgoja za enake možnosti spolov.

Filozofska obravnava teme se je naslonila na delo Simone de Beauvoir, in sicer na poglavje o otroštvu.

Z natančnim branjem in poglobljenim pogovorom sta hotela osvetliti otroštvo kot čas sprejemanja spolnih vlog in vloge ženske kot podrejene – vloge drugega.

Dijaka sta s projekcijo predstavila osnovno linijo te refleksije.

Sledilo je težko pričakovano predavanje dr. Vesne Vuk Godina, ki je poslušalce s svojo karizmo ter razgibanim in vsebinsko zanimivim predavanjem popolnoma navdušila. Govorila je o vlogi ženskega telesa v oglaševanju, vendar je predstavila drugačen pogled: da so moški preprosto paket, ki ga ne moreš prodati. Govorila tudi o ojdipovem kompleksu, v povezavi z njim je pojasnila svoje mnenje o posvojitvi

Predstavniki ptujskega območja na zasedanju nacionalnega otroškega parlamenta

V ponedeljek, 22. marca 2010, je bilo v stavbi Državnega zbora Republike Slovenije 20. nacionalno zasedanje otroškega parlamenta na temo *Stereotipi, rasizem in diskriminacija*. Udeležili so se ga osnovnošolci iz vse Slovenije. Ptujsko regijo sta zastopala Kristina Kuča iz OŠ Cirkulane – Zavrč in Blaž Kovačič iz OŠ Borisa Kidriča v Kidričevem.

Piše: Tina Fekonja, učenka in novinarka OŠ Olge Meglič Ptuj

Pred začetkom zasedanja sta parlamentarce pozdravila predsednik RS, dr. Danilo Türk, in minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič.

Oba sta dejala, da otrokom velikokrat ne prisluhnemo dovolj in da je prav, da se otroci zberejo vsaj enkrat na leto ter na glas povedo svoja mnenja. Sprejem parlamentarcev je bil še posebno slovesen, saj otroški parlament letos praznuje že svoje dvajseto leto. Med gosti so bili tudi državna sekretarka z ministrstva za šolstvo in šport, Alenka Kovšca, predsednik Zveze prijateljev mladine Slovenije, mag. Franc Hočevar, in varuhinja človekovih pravic, dr. Zdenka Čebašek Travnik.

Udeleženci otroškega parlamenta so se po uvodnem delu razporedili v skupine. Vsaka izmed njih je obravnavala svojo temo, in sicer: (ne)zaželeni, diskriminacija zaradi revščine, stereotipi, rasizem in predsodki. V skupinah so udeleženci poskusili poiskati skupno mnenje, ki so ga pozneje predstavili še preostalim. Ob skupni razpravi so parlamentarci opozorili na težavo stereotipov, ki jih v naša življenja

prinašajo mediji, in predsodkov, ki nastajajo zaradi nepoznavanja ljudi in kultur. Kot učinkovite ukrepe za zmanjšanje diskriminacije so navedli uvedbo pouka etike tudi za deveti razred, šolske aktivnosti, pri katerih učenci spoznavajo različne kulture, religije in načine

Kristina Kuča za govoroniskim odrom

življenja, predvsem pa pogovore ter odprtost za spoznavanje drugačnih od nas. Ob koncu zasedanja so udeleženci izbrali tudi temo za 21. otroški parlament, ki bo prihodnje leto: *Vpliv družbe in medijev na oblikovanje mladostnika*.

Pomlad v ritmih zraka – Element Air

Konec marca se je v bowling centru na Ptuj, natančneje v klubu Exit, zgodila zabava Element Air, udeleženci so bili navdušeni.

Piše: Dora Lenart
Foto: Andrej Lamut

Element Air je bila tretja v ciklu zabav na temo elementi življenja. Velja za najbolj »zrakast« dogodek tega leta in sploh kadar koli.

Pred Element Air (zrak) ob prihodu pomladi sta se bili še zabavi Element Earth, ki je naznanjala jesen, in Element Water pred zimo. Glavna zvezda zadnje od njih je bil DJ Elixir, večer so popestrili tudi nekateri mladi DJ-ji s Ptuja, med njimi DJ Enes Ali, nastopili so tudi ptujski žonglerji, ki so še posebno pritegnili pozornost gostov. Naslednji letni čas je poletje – upravičeno lahko pričakujemo zabavo, znaniško poletja. Organizatorji napovedujejo velik spektakel, ki se bo zgodil pod imenom Element Fire – element ognja, ki ga pripisujejo poletju. No, tudi ogenj je veljal za počelo vsega, za tisto, kar vse spreminja. Morda bo ravno ognjena zabava prinesla radikalne spremembe na področju ptujskega nočnega življenja v tistem pravem pomenu; da se imajo ljudje krasno, ker so takšni vzdušje, glasba, ponudba. Vse to žal zamira. Rešujejo ga le še dogodki, kot so zabave iz cikla elementi življenja, različni koncerti v mestu ... Vendar pa so takšni trenutki prepogosto premalo cenjeni.

Tako je zrak torej prinesel pomlad, ki je sicer bolj vodna in manj v znamenju zraka. Preostane nam, da upamo, da bo poletje ognjeno, hkrati polno vodne zabave, v pravem trenutku pa tudi prijetno zračno.

Vse se je začelo s filmom avtorice Jean Kilbourne, ki prikazuje vlogo žensk v oglaševanju in jo označi kot nekaj, kar diskriminira in žali. Film je seveda pokazal veliko dejstev, ki so resnična, torej da je žensko telo je velikokrat zlorabljeno zaradi kapitalističnih ciljev. Zagotovo se najde veliko žensk, ki se zaradi medijsko postavljenih idealov spopadajo s frustracijami in mišljenjem, da so grde, manjvredne ... Vendar pa je ob gledanju filma nujno potrebno presojanje z distance, tudi avtorica namreč manipulira s sliko – oglasom, kar je sicer njen glavni očitek oglaševalski industriji.

Večer sta nadaljevala dijaka ptujske gimnazije, ki obiskujeta 3. letnik, osrednja tema filozofskih ur, njunega izbirnega predmeta,

otrok v homoseksualnih družinah, o negovalni vlogi matere in vzgojni vlogi očeta, opozoriti pa velja na razlago o tem, kdo je idealen šef (to je namreč moški, ki je zaradi svojega spola preprost in nezapleten) in zakaj je bog ženska ... Med predavanjem smo veliko slišali o psihoanalizi, to je povzročilo navdušenje in kar nekaj namrščenih obrazov, saj se številni z nezavednim preprosto niso zmogli sprijazniti. Na koncu naj le še priporočimo naslednje predavanje Sobotne humanistične ofenzive, ki bo zadnjo soboto v aprilu.

Mraz, ki ti ogreje srce

Zatemnjena svetloba majhnega šotora. Na odru le mikrofoni in stojalo za kitaro. Dvorana se počasi polni. Napočil je odločilni trenutek. Konec glasbenega festivala Zermatt Unplugged, ki je za ves teden napolnil to majhno, a zelo turistično vas. Ljudje so se počasi prerivali v gneči in iskali svoj sedež. Koncert je razprodan. Na oder stopi eden izmed glavnih organizatorjev in ga napove. V dvorani završi. In na oder stopi tisti, zaradi katerega so vsi prišli. V soju žarometov se pred nami pojavi Jason Mraz.

Piše: Živa Rokavec

Jason Mraz je ameriški pevec in pisec pesmi, znan predvsem po tem, da vedno nastopa v živo le s kitaro v roki. Pri nas in drugod po Evropi je zaslovel s pesmima I'm yours in Lucky, ki sta se dolgo obdržali na prvih mestih glasbenih lestvic. Sam zase pravi, da kljub slavi ne mara pozornosti. Zato so ga organizatorji festivala Zermatt Unplugged kar dva meseca prepričevali, naj nastopi. »Je moj najljubši glasbenik, zato sem si zaželela, da bi prav on sklenil že tretji festival, ki se po dvoletnem premoru znova vrača v našo smučarsko vasico,« je povedala Helge von Giese, članica nove, pomlajene organizacijske ekipe festivala. »Danes mi ni žal, da sem prišel sem med vas. Kljub temu da mi je to hotela preprečiti tudi sama mati narava. Islandija, ti kar bodi jezna, jaz sem prišel in danes se bomo imeli super,« je povedal ob začetku. Mislil je seveda na dim iz islandskega vulkana Eyjafjallajökull, ki je ohromel ves letalski promet v Evropi. Tudi sicer je Mraz znan kot veliki naravovarstvenik in borec za ohranjanje narave. Je vegan in lastnik bionasada avokadov. Prav zato se zdi najbolj primeren za zadnji dan festivala v mestu, kamor ne smeš z avtomobilom in kjer se vsak dan trudijo za ohranitev svojega ledeniškega okolja.

In tako je stal pred nami. Bos. S svojim zaščitnim znakom, klobukom in kitaro. Ob njem je na nekakšni škatlji sedela **Mona Tavaconi**, ki ga je spremljala na bobnih. »To, na čemer sedim, ni navadna škatlja. So bobni, na katere tradicionalno igrajo v Peruju. Imenujejo se cajon. Ne bojte se ženske na bobnih, to naj bo spodbuda, da tudi vi kdaj poprimete za takšen instrument,« se je pošalila. Uspešnice so se vrstile. Ob Lucky se mu je na odru pridružila tudi mlada šestnajstletna Švicarka **Monika Zurbriggen**, ki je pesmi posodila ženski glas. »To pesem sva napisala in uglasbila skupaj z Mono in je ena od mojih najljubših. Kljub temu da v njej pojem,

da sem zaljubljen v svojo najboljšo prijateljico, pa to mlado damo poznam šele zadnjih 24 ur. Kar ne pomeni, da ne moreva postati prijateljca,« se je pošalil Mraz.

S čistim glasom in lahkotnim preskakovanjem oktav je 32-letni pevec občinstvo s svojim največjim hitom I'm yours postavil na noge. Ves šotor je pel, se pozibal v ritmičnih akustičnih kitarih in ga ob koncu nagradil z glasnim aplavzom.

Po prvem delu se je Mraz pustil kar dolgo prositi, preden se je vrnil na oder. Gledalci so žvižgali ter s ploskanjem in topotanjem v ritmičnih We will rock you zahtevali podaljšek.

»Moral sem preveriti, kaj pravi mati Zemlja. Ja, Islandija je še vedno jezna. Tako ali tako ne morem domov.« In znova so se zaslišali mirni ritmi ljubzenskih pesmi. »Ste opazili, da je v vsaki moji pesmi vsaj enkrat omenjena beseda love? Love, love, love. To je po mojem mnenju najmočnejša beseda. Zato jo tako rad uporabljam. Love, love, love.« Ampak tudi ta dodatek ni bil dovolj. Zamislil se je in za trenutek odsotno zrl predse. »Razmišljam, kaj naj vam še zapojem. Veste, ko imate toliko besedil v glavi, se včasih vprašate ... Kako za vruga že gre ta pesem. Potem pa začnete peti in kar znate. Usta se odpirajo sama od sebe, ven pribajajo zvoki, vam pa nič jasno.« Po več kot tridesetminutnem podaljšku koncerta je publika pevca le s težavo spustila z odra. Iz ozadja je pridrvela skupina mladih najstnic, vse s klobuki na glavi, ki so stegovale roke v želji po avtogramu. Mraz je vzel v roke polaroidni fotoaparati in fotografiral množico v dvorani. Nato je fotografiral še sebe z množico v dvorani. »Za spomin. Tudi meni bo ta koncert ostal v lepem spominu. Hvala Zermatt, upam, da se

Foto: www.usgang.ch

še kdaj srečamo na tem odru,« še je rekel in čisto zares končal. Dvorana se je mirno praznila. Le tu in tam si slišal komentarje, kot so super, nepozabno, kako lepo ... Luči so ugasnile, koncert je bil končan, s tem pa se sklenil tudi festival Zermatt Unplugged. Da je bil konec topel in je sedel v srce, je poskrbel Mraz. Ne tisti, ki vlada na 3883 metrov visokem ledeniku Matterhorn – ta se dviga nad mondenim smučarskim središčem – temveč Jason Mraz, pevec iz Kalifornije, ki sicer nastopa zelo redko, saj za zdaj letos načrtuje le še koncert v Maroku, ampak takrat zato veliko boljše.

Preudarno

Kam na podiplomski študij

Piše: Uroš Sitar

Čas za prelomne odločitve in zadnji vpis je sicer res šele jeseni, o možnostih pa se je dobro pozanimati že nekoliko prej. Če se nekoliko posvetim le na ekonomskim vedam, si je treba že na začetku dobro zastaviti cilje, na katerih pozneje gradimo kariero. Širino ekonomije je tako mogoče okusiti že na dodiplomski stopnji, da se vsaj diplomanti ekonomskih

fakultet lažje odločajo o zanimanju za poglobitev znanj. Seveda se, je na tej stopnji treba podrobneje pozanimati o programu študija, saj se mora vsak posameznik truditi, da bo svoje znanje resnično nadgradil.

V današnji množici dodiplomskih in podiplomskih študijskih programov moramo biti prav zares previdni pri izbiri. Najprej moramo vedeti, ali imajo programi potrebno akreditacijo, kar z drugimi besedami pomeni, da prinašajo veljavno pridobljeno stopnjo izobrazbe.

Podobno pomembno merilo pri izbiri inštitucije izobraževanja je tudi njena mednarodna prepoznavnost, to pa se seveda pridobi z leti intelektualnega dela. Marsikdo lahko kaj hitro naleti na zavrnitev, ker delodajalci, še posebno na tujem, ne poznajo izobraževalnega zavoda.

Če si želimo kariere na tujem, je odlično merilo za odločanje nabor predmetov, ki jih na organizaciji predavajo gostujoči

tuji profesorji. To je sicer v zadnjem obdobju vse pogostejša praksa, a vendar še ni zelo razširjena. V poslovnem svetu je pomembno, da si takšen študent lahko še dodatno obogati besedni zaklad, kar mu bo pozneje koristilo.

Seveda pa se vse začne in konča pri denarju. Podiplomski študij je vse prej kot poceni. Če je nekdo že zaposlen, lahko za sofinanciranje na primer zaprosi podjetje, v katerem dela. To je zelo dobro, ker je brez izkušenj z višjo izobrazbo v ekonomiji pozneje težje dobiti službo. Sicer pa imajo študentje možnost štipendij, na primer Zoisove in kadrovske, in različnih študentskih posojil.

Čas za odločitev je še dovolj, saj je in bo vedno držalo, da je naložba vase najboljša naložba za prihodnost.

Luka izza računalnika kuka

Pomladne računalniške novice

Za pravilen razvoj dramskega trikotnika potrebujemo vsaj dve prislovni določili, naj bosta to prislovno določilo načina in prislovno določilo časa. Po zgledu to pomeni, da čas pomladi spravi ob doto še AjTi firmet. Zdaj, v času pisanja poročila, so Google, Episodic, Facebook, Divvyshot, RIM, ONX, Plink, HP in 3com že na medenih tednih. Vemo še za tri »mogotičnike«, ki so jim majhni aprila stopili na prste s težo odličnosti zamisli.

Piše: Luka Cvetko

Vse bi naštel, pa ni časa. Z apetiti po živem pretoku vidljivih vsebin (ki jih je začel lanski YouTube koncert) Episodic prevzemajo enega od novejših in naprednejših ponudnikov takih storitev. Čakamo Gügl TV? To in še neko vrsto njihove navigacije. Medtem ko črtice in pikice na A4-papirju očem ne pomenijo ničesar, so za Androidni vir podatkov, ki ga lahko iz slikovne oblike pretvori v nekaj drugega: na primer, če taka »umetnina« stoji blizu najboljšega sosedu in jo porabnik fotografira, se bo mu na zaslonu izpisala akcijska cena kumaric. To bi znali pri Googlu dobro vplesti v iskanje. Poročilo o presegu hitrosti, avtorstvo pripada neodvisnemu

raziskovalcu Mariosu Iliofotou (oborožil se je s Telefonica Research), je ustvarjalce protokola BitTorrent kar združilo s popularno stranko Torrent v lažji različici, tako imenovanim uTorrent.

V poročilu je raziskovalcu namreč uspelo dokazati 16-odstotni dvig hitrosti prenosa, ko je šlo za »dolvleko« enakega torrenta v primerjavi s klientom Vuze (nekdanj Azureus). Zdaj je majhni torrent (uTorrent = microTorrent) uradni zastopnik teh datotek. Obljublja še več izboljšav, prvi pa je dokazal, da izbira stranke sploh vpliva na hitrost prenosa. V objavo (ko je že čas, da fant ne ostane sam) naj gre še tak oglas. Prodaja se Palm, eden od slabših lovilcev nevest to sezono, ki je leta vozil čez rdečo in se zdaj končno predal silam družb

Goldman Sachs Group in Qatalyst Partners. Ženitni posredovalnici še vedno iščeta, opaziti je mogoče spogledovanje s HTC ... Naj si za zdaj odpočijemo od svatb. Vredno je omeniti še Applovo hrustanje patentov (oblikovno jim pripada iPhone in zdaj še njegov večji brat), pa predstavitev novega modela iPhone OS 4.0, podpornika opravljanja več stvari hkrati, razvrstitve aplikacij v mape in uporabniških ozadij. Gizmodo je objavil tudi video domnevnega iPhone 4, najdete ga na <http://www.macrumors.com/2010/04/19/apparent-next-generation-iphone-gets-a-thorough-hands-on/>.

»That's what we had for you today.« – Steve Jobs

Center interesnih dejavnosti Ptuj
Osojnikova 9, SI – 2250 Ptuj
tel. 780 55 40 in 041 604 778
www.cid.si cid@cid.si

Program v maju 2010

Klubski programi

V maju je na ogled

RAZSTAVA: VSTANI IN UKREPAJ

Najboljših 23 fotografij fotografskega natečaja z naslovom »VSTANI IN UKREPAJ« si lahko ogledate na razstavi, ki jo je postavila Slovenska filantropija in gostuje v CID Ptuj. Vsebinska fotografij na domiselne načine skozi oko objektiv opozarja na vprašanja, povezana z revščino, bojem proti njej, z milenijskimi razvojnimi cilji. Fotografski natečaj je del projekta z naslovom Udejstvovanje in spodbujanje medijev pri obravnavi razvojnih vprašanj (MEDIP), ki ga izvaja Slovenska filantropija, Združenje za promocijo prostovoljstva, skupaj s petimi evropskimi nevladnimi organizacijami.

petek, 7. maja 2010, ob 19. uri

POTOPIS: S KOLESOM OKOLI SVETA – Nova Zelandija

Strasten in uspešen kolesar Simon Eržen se je novembra 2008 lotil drznega in osupljivega podviga: prekolesariti ves svet. Sporočilo projekta S kolesom okoli sveta je »Iti prek vseh meja«. Nova Zelandija ima častno prvo mesto. Poln še svežih spominov nam bo predstavil, kako je v enem mesecu in 2000 km poti s kolesom raziskal vse, od domorodnih Maorov, velikih mest, prostranih peščenih plaž ob Tasmanskem morju in Tihem oceanu do prostranih travnikov, visokih Alp ter izkusil nepremagljiv novozelandski veter in močno poletno sonce, okusil zares umirjen in lagoden življenjski slog domačinov ter se poigral z delfini, pingvini, tjulnji in morskimi levi. Vse to v neokrnjeni naravi zelenja.

petek, 14. maja 2010, ob 19. uri

LITERARNI VEČER Z JEROENOM THEUNISSENOM

Jeroen Theunissen je flamski literat, rojen v Gentu leta 1977. Je eden od najzanimivejših mladih avtorjev flamskega kulturnega prostora. Študiral je germansko književnost in se izoblikoval v pisca proze, esejista in recenzenta, objavlja od leta 2004. V Slovenijo prihaja na povabilo Društva slovenskih pisateljev, na Ptuj pa bo v CID Ptuj gostoval v okviru projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga. Na literarnem večeru se bo z njim pogovarjala Kristina Kočan Šalamon, dogajanje bo povezovala v slovenskem in angleškem jeziku.

sobota, 22. maja 2010, ob 19. uri

TRIBUTE TO JOY DIVISION

Osemnajstega maja 1980 se je s tragično smrtjo pevca Iana Curtisa končala kratka, a edinstvena glasbena pot manchestrške postpunk skupine Joy Division, ki je naznanila konec prevlade punka na takratni glasbeni sceni. Tej kultni in izjemno vplivni zasedbi, ki med svojim ustvarjanjem izdala le dva uradna albuma, se bomo v CID poklonili s predvajanjem dokumentarnega filma in njenih glasbenih del.

petek, 28. maja 2010, ob 20. uri

GELLENDÉ: TRIBUTE TO METALLICA

Mlada skupina iz Ruš deluje že dve leti, opisujejo se kot »Metallica cover bend«, čeprav se na njihovem repertoarju znajde tudi kakšna Pantera ali Iron Maiden, vse pogosteje pa avtorski komadi. Zasedbo sestavljajo: Samo Ketiš (kitara), Samo Hartman (vokal), Tomaž Kozlar (kitara), Boštjan Pšajd (bas kitara) in Jurij Perkuš (bobni).

sobota, 29. maja 2010, ob 20. uri

ESSAOUIRA PROJECT

Projekt, ki ga je zasnoval Marko Korošec, je združil navdušence nad glasbeno dediščino arabskega sveta. Ustvarjalni izziv zasedbe so tradicionalni ritmi in melodije Bližnjega vzhoda in severne Afrike, nadgrajujejo pa jih s svojim razumevanjem in čutenjem te bogate kulture ter z muziciranjem na številnih glasbilih iz orientalskega kulturnega prostora.

Vstop na vse majske klubske dogodke je prost!

Skupnostni programi

sreda, 12. maja 2010, ob 14. uri

DRUGO ZASEDANJE MEDOBČINSKEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

Na ponovnem zasedanju v tem šolskem letu se bodo sestali predstavniki vseh osnovnih šol na območju Upravne enote Ptuj in pregledali dosežke na šolah in v svojih okoljih na področju obravnavane teme v tem šolskem letu. Govorili bodo o diskriminaciji, stereotipih in rasizmu, prisluhnili poročilu svojih dveh predstavnikov na zasedanju 20. nacionalnega otroškega parlamenta in se seznanili s temo otroškega parlamenta v novem šolskem letu, ki so jo izglasovali mladi parlamentarci.

četrtek, 20. maja 2010, ob 17. uri

SKLEPNA REGIJSKA SLOVESNOST NATEČAJA EVROPA V ŠOLI

Regijske prireditve s podelitvijo priznanj in kulturnim programom se bodo udeležili predstavniki 14 osnovnih in srednjih šol, ki so sodelovale na letošnjem natečaju z naslovom USTVARIMO NOVE PRILOŽNOSTI. V Spodnjem Podravju, ki obsega ptujsko, ormoško in lenarško območje, je likovna, literarna, fotografska dela in projektne naloge na natečaj poslalo skupaj 136 otrok, pomagalo jim je 36 mentorjev.

Prostovoljstvo

POLETNE ULIČNE DELAVNICE

K sodelovanju vabimo mlade, ki bi radi sodelovali kot animatorji na poletnih uličnih delavnicah na Ptuj. Delavnice bodo od začetka poletnih počitnic do konca julija v enotedenskih sklopih na različnih lokacijah v mestu. Prijave zbiramo telefonsko, po elektronski pošti in osebno. Prijavljene bomo poklicali na pripravljani sestanek, prostovoljecem bomo povrnili stroške prevoza in prehrane.

Mednarodni programi

EVROPSKA PROSTOVOLJNA SLUŽBA – EVS

CID Ptuj je podpornica organizacija za evropsko prostovoljno službo oziroma EVS (European Voluntary Service). Prostovoljec za udeležbo na EVS ne potrebuje nobenih predznanih, šole ali delovnih izkušenj. Kdor želi osebno informiranje in svetovanje ali pomoč pri vključitvi v EVS, naj se prej najavi po telefonu 02 780 55 40 ali 041 604 778.

PRIPRAVE NA MEDNARODNE IZMENJAVE

Mladi, ki jih zanima udeležba na mednarodnih izmenjavah, se lahko pridružijo pripravljalnemu srečanju na mednarodne izmenjave, ki jih vodi Magda Strmšek, izkušena mladinska delavka, udeleženka več mednarodnih projektov. Pripravljamo se na več mednarodnih projektov, tudi projekt

GOSTITELJSKE MEDNARODNE IZMENJAVE, ki naj bi bila letos jeseni na Ptuj.

Tečaji, delavnice

Trenutno potekajo:

- TEČAJ KITARE
- TEČAJ BAS KITARE
- TEČAJ IGRANJA NA BOBNE
- GLASBENE DELAVNICE
- NOVINARSKA SKUPINA
- ELEKTRO DELAVNICA
- ORIENTALSKI PLESI – začetna in nadaljevalna skupina
- SPOZNAVANJE PORTUGALSKE IN PORTUGALŠČINE
- PRIPRAVLJALNA SKUPINA NA MEDNARODNE IZMENJAVE

Servisna dejavnost

PLESNA ŠOLA POWER DANCERS – mentorica Špela Tratnik Peklar, vadba po starostnih skupinah ob ponedeljkih

ZAGOVORNIK OTROKA

V prostorih CID Ptuj se lokalna predstavnica nacionalnega projekta Zagovornik otroka sestaja z otroki in starši, ki potrebujejo pomoč pri urejanju različnih težav. Projekt poteka v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije.

Odpiralni čas

Od ponedeljka do petka od 9. do 18. ure, kavarna je odprta med klubskimi dogodki.

VESELI SMO POBUD, ZAMISLI IN PREDLOGOV
MLADIH –
OGLASI SE, POKLIČI, POŠLJI E-MAIL!

CID Ptuj, Osojnikova cesta 9, 2250 Ptuj
tel. 02 780 55 40 in 041 604 778, www.cid.si

.....
Program CID Ptuj financirajo:
Mestna občina Ptuj
Urad za mladino
Ministrstvo za šolstvo in šport
Ministrstvo za kulturo
Evropski socialni sklad

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
URAD RS ZA MLADINO

Kolofon

Številka 7

Letnik 3

Datum izida: 30.4.2010

Kraj izida: Ptuj

Cidopis je glasilo Centra interesnih dejavnosti Ptuj.

Izdal: CID Ptuj

Zanj: Aleksander Kraner

Naklada: 400 izvodov

Foto na naslovnici: Andrej Lamut

Tiskarna: Grafis

Urednica Cidopisa in mentorica novinarske skupine v Centru interesnih dejavnosti: Polona Ambrožič

Oblikovalec in tehnični urednik: Andrej Lamut

Novinarji: Andrej Lamut, 18 let, gimnazijec; Donna Erjavec, 16 let, gimnazijka; Dora Lenart, 19 let, študentka; Eva Kračun, 16 let, gimnazijka; Jasmina Kokol, 16 let, gimnazijka; K.J., 17 let, gimnazijka; Lucija Hamersak, 20 let; Luka Cvetko, 13 let, OŠ Velika Nedelja; Maruška Samobor Gerl, 22 let, študentka; Nina Zupanič, 18, gimnazijka; Uroš Sitar, 21 let, študent; Živa Rokavec, 21 let, študentka

Lektorici: Barbara Ferčič in Maja Kračun